

Data publikacji: 20-02-2012

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 17 lutego 2012 r.

Druk nr 62

**KOMISJA
USTAWODAWCZA**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 85a ust. 3 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Ustawodawcza wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Andrzej Matusiewicz.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 399 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na podstawie określonej w art. 401¹ oraz art. 401² postępowanie może być wznowione również w razie zakończenia go postanowieniem.”;

2) po art. 401¹ dodaje się art. 401² w brzmieniu:

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243 i Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845, z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 100, poz. 648, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i 593, Nr 131, poz. 1075, Nr 179, poz. 1395 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 7, poz. 45, Nr 24, poz. 125, Nr 40, poz. 229, Nr 108, poz. 684, Nr 109, poz. 724, Nr 125, poz. 842, Nr 152, poz. 1018, Nr 155, poz. 1037, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 215, poz. 1418, Nr 217, poz. 1435 i Nr 241, poz. 1621 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 173, Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 482, Nr 92, poz. 531, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 735, Nr 138, poz. 806 i 807, Nr 144, poz. 854, Nr 149, poz. 887, Nr 224, poz. 1342, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1391.

„Art. 401². Można żądać wznowienia postępowania, gdy potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.”;

3) w art. 407 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W sytuacji określonej w art. 401² skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia stronie lub jej pełnomocnikowi rozstrzygnięcia organu międzynarodowego.”;

4) w art. 412:

a) po § 3 dodaje się § 3¹ w brzmieniu:

„§ 3¹. Jeżeli do rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania na podstawie przewidzianej w art. 401¹ właściwy jest sąd drugiej instancji, a zaskarżono również orzeczenie sądu pierwszej instancji, sąd drugiej instancji orzeka tylko o dopuszczalności wznowienia i przekazuje rozpoznanie sprawy sądowi pierwszej instancji.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W przypadku gdy do rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania właściwy jest Sąd Najwyższy, sąd ten orzeka tylko o dopuszczalności wznowienia, a rozpoznanie sprawy przekazuje sądowi drugiej instancji. Jeżeli w sytuacji określonej w art. 401¹ zaskarżono również orzeczenie sądu pierwszej instancji, Sąd Najwyższy uchyla w całości lub w części orzeczenie sądu drugiej instancji i przekazuje rozpoznanie sprawy sądowi pierwszej instancji.”;

5) w art. 416 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli skarga o wznowienie postępowania została oparta na podstawie wznowienia określonej w art. 401¹ lub art. 401².”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Ustawa związana z postanowieniem sygnalizacyjnym Trybunału Konstytucyjnego

Projektowana ustawa realizuje postulaty sformułowane w uzasadnieniu postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 sierpnia 2009 r. (sygn. akt S 5/09), sygnalizującego potrzebę podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu sprecyzowania trybu rozpoznawania skarg o wznowienie postępowania, o których mowa w art. 401¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.; dalej jako: k.p.c. lub kodeks).

Sentencja powołanego orzeczenia oraz jego motywy zostały opublikowane w OTK Z.U. z 2009 r., Nr 7A, poz. 121.

2. Przedmiot i istota wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego

2.1. Postanowienie z dnia 7 sierpnia 2009 r. zostało wydane na kanwie sprawy, w której skarżący zarzucił niezgodność art. 412 § 2 k.p.c. z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78 i art. 176 w związku z art. 190 ust. 4 Konstytucji (sygn. akt Ts 220/07). Trybunał doszedł jednak do wniosku, że przedmiotowe zarzuty dotyczą w istocie luki prawnej, a nie pominięcia ustawodawczego, i stąd też nie podlegają kognicji sądu konstytucyjnego. Niemniej zarówno argumenty przytoczone w tej sprawie, jak i artykułowane w innych skargach konstytucyjnych (por. sprawy o sygn. Ts 219/07, Ts 289/07, Ts 24/09), pozwoliły Trybunałowi stwierdzić, że ze względu na wspomnianą wyżej lukę system prawny wykazuje niespójność w zakresie ustawowej konkretyzacji prawa poręczonego na mocy art. 190 ust. 4 Konstytucji, czyli prawa do wznowienia postępowania po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku obalającego domniemanie konstytucyjności konkretnej normy prawnej.

2.2. Wychodząc z założenia, że postępowanie wywołane skargą o wznowienie nie musi – co do zasady – spełniać wszystkich wymogów płynących z art. 45 ust. 1 oraz art. 78 Konstytucji, Trybunał zaakcentował, że sądowe gwarancje rozpoznania takiej skargi powinny być jednocześnie dostosowane do celu wyznaczonego przez art. 190 ust. 4 ustawy zasadniczej. Celem tym jest bowiem przywrócenie konstytucyjności, która doznała uszczerbku w związku

z istnieniem i działaniem w porządku prawnym normy uznanej następnie za niekonstytucyjną. W opinii Trybunału Konstytucyjnego, zagwarantowanie dwuinstancyjności postępowania, jak również innych konstytucyjnych standardów „normalnego” postępowania sądowego, może być konieczne w postępowaniu wznowieniowym przewidzianym w art. 190 ust. 4 Konstytucji. Zależy to wszakże od rodzaju czynności, które mają być przedmiotem kontroli i które powinny zostać podjęte przez sąd oceniający dopuszczalność wznowienia na tej postawie. Zależność ta jest także konsekwencją postanowienia art. 79 ust. 1 Konstytucji. Źródłem naruszenia praw konstytucyjnych skarżącego mogą być przepisy stanowiące podstawę rozmaitych orzeczeń, w tym orzeczeń wpałkowych bądź kończących postępowanie w pierwszej instancji, co z kolei może implikować konieczność powtórzenia różnych faz postępowania sądowego, a nie tylko jego ostatniego etapu, który zakończył się wydaniem prawomocnego rozstrzygnięcia co do istoty sprawy (ewentualnie – postanowienia o charakterze formalnym).

Jak zauważył dalej Trybunał, spośród postępowań, które mogą podlegać wznowieniu na zasadzie art. 401¹ k.p.c., większość będzie należało do kategorii tych, które tak w pierwszej, jak i w drugiej instancji, a czasem również przed Sądem Najwyższym, prowadzone były pod rządami przepisu niezgodnego z Konstytucją czy też ratyfikowaną umową międzynarodową tudzież ustawą. Nieodzowne jest więc przeprowadzenie takich postępowań od początku, gdyż wymaga tego konstytucyjna zasada rozpoznania sprawy przez sąd właściwy, tj. sąd, którego tryb postępowania jest najbardziej adekwatny do rozstrzygnięcia o roszczeniu strony. Poza tym niezbędne jest także zapewnienie osobie biorącej udział w postępowaniu ze skargi o wznowienie prawa do zaskarżenia orzeczenia wydanego w wyniku wznowienia.

Tymczasem kodeks nie reguluje prawidłowo omawianych kwestii w sytuacji, gdy rozstrzygnięcia w sprawie wydawały sądy różnych instancji, albowiem w myśl art. 405 k.p.c. właściwym do wznowienia jest wówczas sąd instancji wyższej. Konkluzja ta uzasadniona jest również brzmieniem art. 412 § 2 k.p.c., który nakazuje sądowi, po ponownym rozpoznaniu sprawy, oddalenie skargi o wznowienie albo – w razie jej uwzględnienia – zmianę zaskarżonego orzeczenia lub jego uchylenie i jeżeli wymagają tego okoliczności sprawy – odrzucenie pozwu bądź umarzenie postępowania. Przepis ten nie obliguje natomiast wprost sądu będącego sądem wyższej instancji w rozumieniu art. 405 k.p.c. do uchylenia orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego przepisom procedury cywilnej odnoszącym się do instytucji wznowienia postępowania nie da się wprawdzie zarzucić niekonstytucyjności, lecz „(...) zbytni automatyzm, nieuwzględniający różnych sytuacji prawnych, jakie mogą

powstać na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego.” W tym zakresie regulacje zawarte w kodeksie nie mogą być zatem uznane za satysfakcjonujące.

2.3. Niezależnie od tego w uzasadnieniu postanowienia sygnalizacyjnego zwrócono uwagę na wątpliwości pojawiające się wobec odmiennych propozycji wykładni art. 401 pkt 2 k.p.c. (tytułem przykładu Trybunał przywołał postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2005 r., sygn. akt V Co 16/05, oraz z dnia 17 kwietnia 2007 r., sygn. akt I PZ 5/07). Chodzi mianowicie o rozbieżności w kwestii dopuszczalności wznowienia postępowania w przypadku stwierdzenia przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu naruszenia przepisów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, a zwłaszcza jej art. 6 statuującego prawo do rzetelnego procesu sądowego.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego konieczność wyraźnego potwierdzenia na gruncie k.p.c. możliwości wznowienia postępowania z powołaniem się na wyrok wydany przez organ działający w oparciu o uregulowania prawnomiędzynarodowe powiązana jest z treścią art. 9 Konstytucji, jako że przepis ten stanowi, iż Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego.

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

Przedstawione stanowisko Trybunału skłania do podjęcia inicjatywy ustawodawczej. Proponuje się więc w szczególności, aby zmiana ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego polegała na dodaniu § 3¹ w art. 412, na mocy którego przesądzone zostanie, że w przypadku gdy na podstawie art. 401¹ k.p.c. zaskarżono orzeczenia sądów pierwszej i drugiej instancji, sądem właściwym do merytorycznego rozpoznania sprawy jest sąd pierwszej instancji, zaś rola sądu drugiej instancji ogranicza się do rozstrzygnięcia o dopuszczalności wznowienia postępowania (analogicznie zresztą jak rola Sądu Najwyższego w sytuacji, gdy to właśnie do niego należy decyzja o wznowieniu). Projektowane rozwiązanie – zgodnie z postulatem sformułowanym przez sąd konstytucyjny – pozwoli na dopełnienie w sprawach, o których mowa w art. 401¹ k.p.c., standardów wywodzonych zarówno z art. 45 ust. 1 Konstytucji (w tym wymogu „sądu właściwego”), jak i z art. 78 (w związku z art. 176 ust. 1) Konstytucji. Z drugiej strony, kognicja sądu drugiej instancji nie zostanie w powyższy sposób ograniczona, a sprawa nie będzie „automatycznie” przekazywana sądowi pierwszej instancji, jeżeli wyłącznie na etapie postępowania odwoławczego zastosowany został przepis

derogowany później z systemu prawnego z powodu sprzeczności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

Ponadto – dla zapewnienia pełnej spójności regulacji kodeksowych – wskazana jest nowelizacja art. 412 § 4 k.p.c., odnoszącego się do spraw, w których rozstrzygnięcie zapadło przed Sądem Najwyższym. Według nowego brzmienia tego przepisu, Sąd Najwyższy zachowa kompetencję do decydowania w przedmiocie wznowienia postępowania, ale samo rozpoznanie wznowionej sprawy będzie już należało do kompetencji sądu instancji niższej – odpowiednio pierwszej lub drugiej, w zależności od tego, czy zaskarżono orzeczenia obu tych sądów, czy tylko sądu drugiej instancji. Zatem, orzekając o dopuszczalności wznowienia, Sąd Najwyższy przekaze sprawę sądowi instancji bezpośrednio niższej, a jeżeli wznowienie postępowania ma służyć restytucji stanu konstytucyjności w fazie postępowania pierwszoinstancyjnego – uchyli w całości lub w części orzeczenie sądu drugiej instancji i skieruje sprawę do rozpoznania od początku.

Proponowane zmiany wychodzą naprzeciw sugestiom Trybunału, który opowiadając się z możliwością powierzenia orzekania co do meritum sądom cechującym się przymiotem „właściwości”, nie wykluczył jednak rozstrzygania o dopuszczalności wznowienia przez sądy wyższej instancji. Warto także podkreślić, że projektowane przepisy nawiązują do poglądu wyrażonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wedle którego podjęcie decyzji o wznowieniu postępowania w oparciu o dyspozycję art. 412 § 4 k.p.c. skutkuje w istocie pozbawieniem mocy wiążącej wyroku Sądu Najwyższego w zakresie, w jakim dochodzi do wznowienia – zob. orzeczenie z dnia 8 lipca 2008 r. (sygn. akt I PO 1/08).

Projekt zakłada równocześnie wprowadzenie odrębnej podstawy wznowienia w tych przypadkach, w których potrzeba ponownego rozpoznania sprawy wynika z orzeczenia takiego chociażby organu, jak Europejski Trybunał Praw Człowieka. Proponowane brzmienie art. 401² k.p.c. jest skądinąd identyczne (w części determinującej przesłankę wznowienia postępowania) z brzmieniem przepisu spełniającego analogiczną funkcję w sprawach karnych, tzn. art. 540 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.), jak również art. 272 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.). Wzorując się na tym ostatnim przepisie, w projektowanej ustawie proponuje się też określenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania przewidzianej w art. 401² k.p.c. W myśl § 3 dodawanego w art. 407 k.p.c. termin ten będzie wynosił trzy miesiące i będzie liczony od doręczenia stronie lub jej pełnomocnikowi rozstrzygnięcia organu międzynarodowego.

Potrzeby wprowadzenia do k.p.c. odrębnej podstawy wznowienia na wypadek wydania rozstrzygnięcia przez organ międzynarodowy działający na podstawie umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską nie przekreśla stanowisko, jakie Sąd Najwyższy zajął w uchwale z dnia 30 listopada 2010 r. (sygn. akt III CZP 16/10), a więc już po zabranii głosu przez Trybunał Konstytucyjny w trybie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.). W przedmiotowej uchwale (podjętej wprawdzie w składzie 7 sędziów, aczkolwiek nieposiadającej mocy zasady prawnej) Sąd Najwyższy opowiedział się przeciw dopuszczalności wznowienia postępowania w razie wydania przez Europejski Trybunał Praw Człowieka ostatecznego wyroku stwierdzającego naruszenie prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez sąd. Jednak ta wypowiedź związana jest ze stanem *de lege lata* i zasadza się na uznaniu, że normy regulujące proces cywilny mają charakter gwarancyjny i imperatywny, a tym samym nie powinny być poddawane wykładni rozszerzającej, zwłaszcza gdy w rachubę wchodzi zasada stabilności prawomocnych orzeczeń sądowych. Innymi słowy, Sąd Najwyższy zdecydowanie sprzeciwił się korygowaniu w drodze wykładni postanowień zawartych w dziale VI kodeksu.

Niemniej w wywodzie prezentującym motywy wyżej powołanej uchwały znalazły się przykłady rozstrzygnięć Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w których wskazano na celowość wznowienia prawomocnie zakończonych postępowań i wyeliminowania z obrotu prawnego orzeczeń wydanych wbrew warunkom określonym w art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (San Leonard Band Club przeciwko Malcie, nr 77562/01; Lungoci przeciwko Rumunii, nr 62710/00; Yanakiev przeciwko Bułgarii, nr 40476/98; Paykar Yev Haghtanak Ltd przeciwko Armenii, nr 21638/03). Poza tym Sąd Najwyższy wspominał o zaleceniach Rec(2000)2 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 19 stycznia 2000 r., gdzie stwierdzono, że w wyjątkowych okolicznościach ponowne rozpatrzenie sprawy lub wznowienie postępowania może być najbardziej skutecznym, jeśli nie jedynym, środkiem „osiągnięcia *restitutio in integrum*”. Dlatego przyjęcie rozwiązania zaproponowanego w art. 1 pkt 2 projektu stanowić będzie krok w kierunku rzeczywistej realizacji ochrony gwarantowanej przez prawo międzynarodowe, w szczególności zaś przepisy wymienionej konwencji.

Wypada także zaakcentować, że prawidłowe wykonywanie zobowiązań ciążących na Rzeczpospolitej Polskiej zgodnie z uregulowaniami prawnomiędzynarodowymi może wymagać wznowienia nie tylko wtedy, gdy postępowanie zakończyło się wyrokiem, lecz również wtedy, gdy zapadło postanowienie o charakterze formalnym (tak m.in. Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt I PZ 5/07). To samo trzeba powiedzieć o możliwości dalszego wznowienia w sytuacji, gdy poprzednia skarga oparta była na podstawie innej aniżeli ta z art. 401² k.p.c. W związku

z tym konieczne są też zmiany w zakresie odesłań zamieszczonych w art. 399 § 2 oraz art. 416 § 2 k.p.c.

4. Skutki finansowe projektowanej ustawy

Wejście w życie projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego może prowadzić do zwiększenia się wydatków budżetu państwa w części „Sądy powszechne”. Większe koszty rozpoznawania spraw inicjowanych skargami o wznowienie mogą wiązać się, po pierwsze, z rozszerzeniem możliwości zaskarżania orzeczeń wydanych przez sądy już po wznowieniu postępowania (jako konsekwencji odmiennego uregulowania właściwości rzeczowej sądów w sprawach, o których mowa w art. 401¹ k.p.c.), a po drugie – z wprowadzeniem nowej podstawy uzasadniającej wznowienie.

Ostatecznie jednak skutki finansowe uchwalenia projektu uzależnione będą od ilości środków odwoławczych (apelacji, zażaleń) kierowanych do sądu drugiej instancji, które staną się dopuszczalne wraz ze zmianą stanu prawnego, a także od ilości skarg o wznowienie odwołujących się do ustaleń organów międzynarodowych.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowane regulacje są zgodne z prawem Unii Europejskiej.